

Civilin byla Nr. e2A-775-302/2016
Teisminio proceso Nr. 2-55-3-01782-2015-1
Procesinio sprendimo kategorijos: 2.5.10.5.2;
3.3.1.
(S)

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

NUTARTIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2016 m. lapkriio 3 d.

Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilini byl skyriaus teisj kolegija, susidedanti iš teisj Godos Ambrasaitis - Balyniens, Artro Driuko ir Romualdos Janoviiens (kolegijos pirminink ir pranešja),

apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrino **ieškovs bankrutavusios uždarnosios akcins bendrovs „VRIC“** apeliacin skund dl Vilniaus apygardos teismo 2016 m. kovo 14 d. sprendimo civilinje byloje Nr. e2-2401-866/2016 pagal byl pagal ieškovs bankrutavusios uždarnosios akcins bendrovs „VRIC“ ieškin atsakovui A. D. dl žalos atlyginimo, tretieji asmenys byloje valstybs mon „Turto bankas“, V. V. (V. V.).

Teisj kolegija

n u s t a t :

I. Gino esm

1. Ieškov BUAB „VRIC“, atstovaujama bankroto administratoriaus UAB „Katalonija“, kreipsi teism, kurio patikslintu ieškiniu praš priteisti iš atsakovo A. D. 118 156, 17 Eur žalos atlyginim, 5 proc. dydžio metines palkanas nuo priteistos sumos nuo bylos išklimo teisme dienos iki teismo sprendimo visiško vykdymo bei bylinjimosi išlaidas.
2. Ieškov nurod, kad 2015 m. gegužs 13 d. UAB „VRIC“ iškelta bankroto byla, nuo 2005 m. gegužs 26 d. mons vadovo pareigas jo A. D.. 2015 m. gegužs 13 d. nutartimi Vilniaus apygardos teismas pareigojo UAB „VRIC“ valdymo organus per 10 dien nuo nutarties iškelti bankroto byl siteisjimo dienos perduoti teismo paskirtam bankroto administratoriui visus bankrutuojanios bendrovs dokumentus ir turt pagal balans, sudaryt vadovaujantis nutarties iškelti bankroto byl siteisjimo dienos duomenimis, taidu nei dokumentai, nei turtas bankroto administratoriui nra perduoti iki šiol. Taip pat nurod, kad nuo 2010 m. vasario 11 d. iki 2010 m. kovo 26 d. buvo atliekamas UAB „VRIC“ mokestinis patikrinimas už 2006 metus, kurio metu buvo apskaiiuota 55 076, 46 Eur (190 168 Lt) pridtins verts mokesio bei 28 983, 87 Eur (100 075, 52 Lt) pridtins verts mokesio delspinigi (2010 m. kovo 26 d. patikrinimo aktas Nr. (21.26)-07-77-7, o 2010 m. birželio 7 d. sprendimu dl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.26-256)-138 buvo nusprsta: 1) patvirtinti 55 076, 46 Eur (190 168 Lt) pridtins verts mokesi bei 28 983, 87 Eur (100 075, 52 Lt) pridtins verts mokesio delspinigi; 2) skirti UAB „VRIC“ 50 proc. dydžio 27 538, 23 Eur (95 084 Lt) pridtins verts mokesio baud. Pasak ieškovs, byl pateikti duomenys patvirtina, kad atsakovas A. D. ieškovs BUAB „VRIC“ direktoriumi buvo iki 2006 m. gruodžio 29 d., t. y. btent tada, kai pradjo formuotis finansinis reikalavimas, todl,

ieškova sitikinimu, žala, kuri buvo padaryta dėl nesikreipimo laiku teismui dėl bankroto bylos monei išklimo, turi būti priteisiama bent iš A. D.. Ieškova skaičiavimu, dėl mintos pareigos nevykdymo bendrovei ir jos kreditoriams buvo padaryta 115 131, 17 Eur dydžio turto žala, žalos dydis taip pat skaičiuotinas 3 025 Eur dydžio administravimo išlaidos.

II. Pirmosios instancijos teismo sprendimo esmė

3. Vilniaus apygardos teismas 2016 m. kovo 14 d. sprendimu ieškinį atmetė kaip nepagrįstą.
4. Atsižvelgdamas tai, kad ieškova bankroto administratoriui apie UAB „VRIC“ bei jos kreditoriams padarytą žalą tapo žinoma tik po nutarties išskirti bankroto bylą primimo ir jos siteisjimo, t. y. 2015 m. gegužės 26 d., teismas sprendė, kad ieškinys teisme pareikštas nepraleidus trijų metų ieškinio senaties termino.
5. Pirmos instancijos teismas nustatė, kad nuo 2002 m. sausio 6 d. UAB „VRIC“ vadovu buvo paskirtas A. D., 2006 m. gruodžio 18 d. akcijų pirkimo – pardavimo sutartimi A. D. pardavė UAB „Inovita“ 100 vienetų, 96 Eur (100 Lt) nominalios vertės paprastą vardinių akcijų, o 2006 m. gruodžio 29 d. dokumentų perdavimo – primimo aktu Nr. 3 dokumentai buvo perduoti trečiajam asmeniui V. V.. 2006 m. gruodžio 29 d. vienintelio akcininko UAB „Inovita“ sprendimu atsakovas A. D. atleistas iš UAB „VRIC“ direktoriaus pareigų ir direktoriumi paskirtas V. V.. Vilniaus apskrities valstybinių mokesių inspekcijos viršininkas 2010 m. spalio 27 d. sprendimu Nr. 14-19-26331 nusprendė išieškoti iš UAB „VRIC“ biudžetą 113 667, 04 Eur (392 469, 55 Lt). Vilniaus apygardos teismo 2015 m. gegužės 13 d. nutartimi UAB „VRIC“ iškelta bankroto byla.
6. Teismo vertinimu, ieškova teiginys, kad nemokumo faktas atsirado atsakovui A. D. valdant mon laikotarpį nuo 2006 m. sausio 1 d. iki 2006 m. gruodžio 31 d., kuomet pradėjo formuotis Valstybinių mokesių inspekcijos 115 131, 17 Eur kreditorinis reikalavimas, negali būti vertinamas kaip pagrįstas. Neteisingas duomenų teikimas ir mokesių vengimas, teismo nuomone, galimai suponuoja atsakovo netinkamą funkcijų vykdymą, bet negali būti vienareikšmišku pagrindu, patvirtinanti mon nemokumą. Bankroto administratoriui nepateikus duomenų, kad mon mintu laikotarpiu nebuvo pajęgi sumokėti mokesius, teismas dar išvadą, jog konstatuoti, kad UAB „VRIC“ atsakovo A. D. vadovavimo monei laikotarpiu tapo nemoki, nėra pagrindu.
7. Atsižvelgdamas bylos faktines aplinkybes bei kasacinis instancijos teismo formuojamas praktikas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. lapkričio 28 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-624/2013](#)), pirmos instancijos teismas sprendė, kad nagrinjamu atveju monei nuostoliai yra 27 538, 23 Eur PVM bausmė ir 32 756, 61 Eur delspinigiai, tuo tarpu pati mokesčių nepriemoka ir jos dydis, kurie nepriklauso nuo vadovo veiksmų, negali būti laikoma mon žala. Kadangi pareiga mokėti netesybas už laikotarpį nuo 2006 m. sausio 1 d. iki 2006 m. spalio 31 d., per kurį UAB „VRIC“ pridėtins vertės mokesio deklaracijas elektroniniu būdu pateikė bendrovių direktorius A. D., atsirado vėliau, šiam asmeniui jau nesant UAB „VRIC“ direktoriumi, todėl, teismo nuomone, privalo sumokėti juridiniam asmeniui apskaičiuotus mokesius bei netesybas, kaip juridinio asmens vienasmeniam valdymo organui, kuometiniam juridinio asmens vadovui V. V., kurį ieškova atsisakė bylą traukti atsakovu.

2. Apeliacinio skundo ir atsiliepimo į argumentai
8. Apeliaciniu skundu ieškova BUAB „VRIC“ bankroto administratorius prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo 2016 m. kovo 14 d. sprendimą ir priimti naują sprendimą – ieškinį tenkinti, bei priteisti bylinėjimosi išlaidas. Apeliacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:

1. Pirmos instancijos teismas nepagrįstai sprend, kad nagrinjamu atveju nėra pagrindo išvadai, jog atsakovo A. D. UAB „VRIC“ vadovavimo laikotarpiu mon tapo nemoki. Atsakovo vadovavimo UAB „VRIC“ laikotarpiu nebuvo teikiami V Registrui centrai finansinis atskaitomybės rinkiniai, kurie galėtų būti vienas iš pagrindinių dokumentų vertinant mon finansinę situaciją. Be to, mon finansiniai dokumentai nebuvo pateikti ir Valstybinei mokesių inspekcijai, kuri atliko mon mokesčių patikrinimą. Kilus abejonėms dėl mon finansinės padėties 2006 metais, pirmos instancijos teismas galėjo kreiptis į mon finansinį patikrinimą atlikusią Valstybinę mokesių inspekciją, kad pastaroji pateiktų išvadą, ar 2006 metais mon galėjo būti laikoma nemokia, tačiau, deklaratyviai nurodydamas, kad jokių duomenų, jog atsakovo vadovavimo laikotarpiu mon buvo nemoki, nebuvo pateikta, teismas šio veiksmo neatliko.
 2. Teismas nepagrįstai nurodė, kad įvlesnis sipareigojimas sumokėti neteistai išvengtus mokesius valstybei negali būti laikomas ieškovo žala [CK 6.249 straipsnio](#) 1 dalyje prasme, ir kad nuostolius nagrinjamu atveju galėtų sudaryti tik 27 538,23 Eur PVM bauda ir 32 756,61 Eur delspinigiai. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. lapkričio 28 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-624/2013](#), kuria teismas grindė mintį išvadą, šioje civilinėje byloje netaikytina, kadangi mintoje byloje nebuvo sprendžiama dėl žalos atlyginimo bendrovių vadovui laiku nesikreipus į teismą dėl bankroto bylos išklimo. Nagrinjamu atveju siskolinimas Valstybinei mokesių inspekcijai susidarė tuo laikotarpiu, kai mon vadovu buvo buvęs atsakovas A. D., kuris laikotarpiu nuo 2006-01-01 iki 2006-10-31 elektroniniu būdu ir teikė pridėtines vertės mokesio deklaracijas. Iš 2010-06-07 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo matyti, kad Valstybinis mokesių inspekcijos finansinis reikalavimas susiformavo dėl netinkamai deklaruoto pridėtines vertės mokesio buvęs atsakovo vadovavimo monei laikotarpiu, kas leidžia daryti išvadą, kad buvęs atsakovas ir yra atsakingas už ieškovei ir jos kreditoriams padarytą turtinę žalą.
9. Trečiasis asmuo V „Turto bankas“ atsiliepimu apeliacinį skundą prašo ieškovo apeliacinį skundą tenkinti. Pateikia šiuos esminius argumentus:
1. Atsakovas A. D. UAB „VRIC“ vadovu buvo iki 2006 metų, kada ir susiformavo 115 131,17 Eur mokesčių nepriemoka valstybei, tačiau laiku nesimė priemoni inicijuoti bankroto bylos išklimo. Buvęs ieškovas vadovas privalėjo veikti be išimties mon interesais ir daryti viską, kas nuo jo priklausė, kad jo vadovaujama mon veiktų laikydamasi statymų ir kad monei nebūt daroma žala, tačiau vietoj to atsakovas, būdamas mon vadovu, galimai atsiskaitinjo su kitais kreditoriais taip pažeisdamas Laikino mokėjimų eilės tvarkos statymą, galiojusį 1999 – 2009 metais.
 2. Atsakovas pažeidė Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių statymo 19 straipsnio 8 dalyje bei [CK 2.87](#) straipsnyje nustatytą pareigą veikti išimtinai juridinio asmens interesais ir dėl tokių jo veiksmų mon ir jos kreditoriai patyrė žalą, kuri atsakovas privalo atlyginti.
10. Atsakovas A. D. atsiliepimu apeliacinį skundą prašo ieškovo apeliacinį skundą atmesti, o pirmos instancijos teismo sprendimą palikti nepakeistą. Pateikia šiuos nesutikimo su apeliaciniu skundu argumentus:
1. Nepagrįstas apeliacinio skundo teiginys, kad teismui buvo pateikti duomenys, patvirtinantys, jog mon 2006 metais buvo nemoki.
 2. Atsakovui, kaip vieninteliam akcininkui, 2006 m. gruodžio 18 d. perleidus mon akcijas UAB „Inovita“ ir 2006 m. gruodžio 29 d. naujam akcininkui atsakovui atleidus iš mon vadovo pareigų, atsakovas daugiau mon valdyme nebedalyvavo ir jam nebebuvo žinoma mon finansinė padėtis. Valstybinė mokesių inspekcija mokesčių patikrinimą už 2006

metus atliko nuo 2010 m. vasario 11 d. iki 2010 m. kovo 26 d., t. y. tuo metu, kai atsakovas jau daugiau kaip tris metus nebebuvo mės vadovas ir akcininkas. 2006 metais pateiktas pridtinis vertis mokesio deklaracij duomen teistumas buvo paneigtas tik atlikus UAB „VRIC“ mokesstin patikrinim, kuris buvo baigtas 2010 m. birželio 7 d. Vilniaus apskrities Valstybinei mokesi inspekcijai patvirtinus patikrinimo akt. Nors už laikotarp nuo 2006 m. sausio 31 d. iki 2006 m. spalio 31 d. pridtinis vertis mokesio deklaracijas teik atsakovas, taiau vien deklaracijos pateikimo faktas nesuponuoja buvusio mės vadovo atsakomybs, susijusios su B 8 straipsnio 1 dalyje numatytos pareigos kreiptis teism dl mės nemokumo vykdymu. Kasacinio teismo praktika patvirtina, kad B 8 straipsnio 1 dalyje tvirtinta pareiga mės vadovui kreiptis teism dl bankroto bylos išklimo kyla tik tuomet, kai mon yra nemoki, o nagrinjamu atveju mės nemokumo faktas buvo nustatytas tik siteisjus Vilniaus apskrities Valstybins mokesi inspekcijos 2010 m. birželio 7 d. sprendimui, kai atsakovas jau senai nebebuvo mės vadovas. Atsakovui nuo 2006 m. gruodžio 18 d. nesant UAB „VRIC“ akcininku, o nuo 2006 m. gruodžio 29 d. nesant ir mės vadovu, visa ieškinyje nurodyta suma bet kuriuo atveju negalt bti priskirta prie atsakovo A. D. veiksmis padarytos žalos, nes nra susijusi priežastiniu ryšiu su tariamu atsakovo neteistu neveikimu delsiant inicijuoti bankroto bylos išklimo procedr.

2. Apeliacinis instancijos teismo nustatytos bylos aplinkybs, teisiniai argumentai ir išvados
11. Bylos nagrinjimo apeliacine tvarka ribas sudaro apeliacinio skundo faktinis ir teisinis pagrindai bei absoliui teismo sprendimo negaliojimo pagrind patikrinimas ([CPK 320 str. 1 d.](#)). Apeliacinis instancijos teismas nagrinja byl neperžengdamas apeliaciniame skunde nustatyt rib, išskyrus atvejus, kai to reikalauja viešasis interesas ir neperžengus skundo rib bt pažeistos asmens, visuomens ar valstybs teis ir teisti interesai ([CPK 320 str. 2 d.](#)). Apeliacinis instancijos teismo teisj kolegija nenustat absoliui šioje byloje apsksto sprendimo negaliojimo pagrind bei aplinkybi, dl kuri turt bti peržengtos ieškovo apeliaciniame skunde nustatytos ribos dl to, kad to reikalauja viešasis interesas ir neperžengus skund rib bt pažeistos asmens, visuomens ar valstybs teis ir teisti interesai ([CPK 320 str. 2 d.](#), [329 str. 2 d.](#)). Taigi teisj kolegija apeliacine tvarka peržiri pirmosios instancijos teismo sprendimo teistum ir pagrstum, atsižvelgdama apeliaciniuose skunduose išdystytus faktinius bei teisinius aspektus.

Dl faktini bylos aplinkybi

12. Pagal V Registr centro duomenis atsakovas A. D. nuo 2005 m. gegužs 26 d. buvo registruotas UAB „VRIC“ vadovu. 2006 m. gruodžio 18 d. akcij pirkimo – pardavimo sutarties pagrindu pardavjas A. D. pardav UAB „Inovita“ 100 vienet 28, 96 Eur (100 Lt) nominalios vertis paprastj vardini akcij. 2006 m. gruodžio 29 d. vienintelio akcininko UAB „Inovita“ sprendimu atsakovas A. D. buvo atleistas iš UAB „VRIC“ direktoriaus pareig ir direktoriumi paskirtas V. V.. 2006 m. gruodžio 29 d. dokument perdavimo – primimo aktas Nr. 3 patvirtina, kad mės dokumentai buvo perduoti treiajam asmeniui V. V.. Vilniaus apskrities Valstybins mokesi inspekcijos viršininkas 2010 m. spalio 27 d. sprendimu Nr. 14-19-26331 nusprend išieškoti iš UAB „VRIC“ biudžet 113 667, 04 Eur (392 469, 55 Lt) sum. 2015 m. gegužs 13 d. UAB „VRIC“ iškelta bankroto byla, mės bankroto administratore paskirta UAB „Katalonija“. Vilniaus apygardos teismas 2015 m. gegužs 13 d. nutartimi pareigojo UAB „VRIC“ valdymo organus per 10 dien nuo nutarties iškelti bankroto byl

siteisjimo dienos perduoti teismo paskirtam bankroto administratoriui visus bankrutuojanios bendrovs dokumentus ir turt pagal balans, sudaryt nutarties išskelti bankroto byl siteisjimo dienos duomenimis, taiau nei dokumentai, nei turtas bankroto administratoriui nra perduoti iki šiol. Vilniaus apygardos teismo 2015 m. rugpjio 19 d. nutartimi patvirtintas UAB „VRIC“ kreditori srašas, nurodant, kad antros eils kreditoriaus Valstybins mokesi inspekcijos prie Finans ministerijos reikalavimas sudaro 115 131, 17 Eur sum. Valstybins mokesi inspekcijos 2015 m. spalio 15 d. raštas Nr. (27.4-40-4)RD patvirtina, kad už laikotarp nuo 2006 m. sausio 1 d. iki 2006 m. spalio 31 d. UAB „VRIC“ pridtins vertis mokesio deklaracijas elektroniniu bdu pateik bendrovs direktorius A. D., o už laikotarp nuo 2006 m. lapkriio 1 d. iki 2006 m. gruodžio 31 d. popieriniu bdu pateik bendrovs direktorius V. V.. 2015 m. sausio 26 d. išieškojimo negalimumo aktas Nr. B-47375, patvirtina, kad UAB „VRIC“ pinigini Iš ar kitokio realaus turto, kur bt galima nukreipti išieškojim pagal VMI sprendim Nr. 14-19-26331, išduot 2010 m. spalio 27 d. dl 113 667, 04 Eur skolos išieškojimo iš UAB „VRIC“ išieškotojo Vilniaus apskrities Valstybins mokesi inspekcijos naudai. V Regitra duomenimis, UAB „VRIC“ vardu registruot transporto priemoni nra, o V Registr centro duomenys patvirtina, kad UAB „VRIC“ neturi registruotino nekilnojamojo turto.

13. Ieškov BUAB „VRIC“, atstovaujama bankroto administratoriaus, kreipsi teism su ieškiniu, kuriuo praš priteisti iš atsakovo A. D. 118 156, 17 Eur žalos atlyginim, kur sudaro Valstybins mokesi inspekcijos 115 131, 17 Eur finansinis reikalavimas ir 3 025 Eur bankroto administravimo išlaidos, 5 proc. dydžio metines palkanas nuo priteistos sumos nuo bylos išklimo teisme dienos iki teismo sprendimo visiško vykdymo bei bylinjimosi išlaidas. Ieškiny grindžiamas tuo, kad atsakovas A. D. laiku nesikreip dl bankroto bylos UAB „VRIC“ išklimo, kas, ieškovs teigimu, ir slygojo žalos atsiradim.
14. Pirmos instancijos teismas sprend, kad ieškov nepateik duomen, patvirtinani, kad mon 2006 metais buvo nemoki, todl ieškovs ieškin atmet kaip nepagrst.

Dl gino esms

15. Nagrinjamoje byloje kilo ginas dl to, ar yra teisinis pagrindas iš atsakovo priteisti žalos atlyginim už nesikreipim laiku teism dl bankroto bylos išklimo.
16. Ieškovs BUAB „VRIC“ vardu ieškin pareišk bankroto administratorius prašo teismo priteisti iš atsakovo A. D. 118 156, 17 Eur žalos atlyginim, kur sudaro Valstybins mokesi inspekcijos 115 131, 17 Eur finansinis reikalavimas ir 3 025 Eur bankroto administravimo išlaidos. Šis ieškiniu reikalavimas grindžiamas tuo, kad atsakovas nevykd pareigos laiku kreiptis teism dl bankroto bylos monei išklimo.
17. Lietuvos Respublikos moni bankroto statymo (toliau – B) 8 straipsnio 4 dalis nustato, kad mons vadovas ar kitas asmuo (asmenys), monje turintis teis priimti atitinkam sprendim, privalo padengti žal, kuri kreditoriai patyr dl to, kad mon pavlavo pateikti pareiškim dl bankroto bylos išklimo. Šiuo atveju turi bti sprendžiama, ar pagal konkreias bylos aplinkybes mons vadovas ir/ar akcininkas (-ai) neteistai uždels inicijuoti bankroto byl, ar šis uždelsimas sukl apeliantei nurodom žal, t. y. btina nustatyti visas slygas civilinei atsakomybei taikyti: neteistus veiksmus, žal, ir priežastin ryš tarp j, o vadovo ir / ar akcininko (-) kalt, nustaius pirmiau pamintas slygas, preziumuojama ([CK](#) 6.246-6.249 straipsniai).
18. Iki 2008 m. liepos 1 d. B nebuvo nustatyta speciali nuostat, susijusi su mons administracijos vadovo ar savininko atsakomybe, kai, esant statymo nustatytoms slygoms, jie nesikreipia teism dl bankroto bylos monei išklimo ir taip padaroma monei ar jos kreditoriams žala, taiau, kaip teisingai nurod pirmos instancijos teismas, kasacinio teismo praktikoje yra išaiškinta,

kad, atsižvelgiant mons vadovo, kaip juridinio asmens valdymo organo, specifin santyk su juridiniu asmeniu, grindžiam pasitikjimu ir lojalumu, net ir nesant B nustatytos specialios normos dl žalos, atsiradusios administracijos vadovui nevykdant pareigos kreiptis teism dl bankroto bylos išklimo, atlyginimo (B redakcija, galiojusi iki 2008 m. liepos 1 d.), už nurodytos pareigos nevykdym mons administracijos vadovui kyla civilin atsakomyb pagal bendrsias [CK](#) nuostatas, reglamentuojanias mons administracijos vadovo fiduciarini pareig nevykdymo padarinius (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. gegužs 5 d. nutartis civilinje byloje Nr. 3K-3-228/2011*).

19. Pareiga kreiptis teism dl bankroto bylos išklimo mons vadovui nustatyta tod, kad šis subjektas geriausiai žino mons finansin bkl, o pavluotas bankroto bylos išklimas galt pažeisti tiek jau esam mons kreditori (jei toliau didt mons skolos), tiek nauj potenciali kreditori interesus (jei šie asmenys, nežinodami apie mons nemokum, tiek jai prekes ir (arba) teikt paslaugas). Tais atvejais, kai mon nevykdo veiklos arba nors ir vykdo, taiau didja nuostoliai dl neatsiskaitymo su kreditoriais, tokie veiksmai neatitinka protingos verslo rizikos ir prieštarauja geriems verslo standartams. Jeigu laiku nesikreipiama dl bankroto bylos išklimo, tai nepasinaudojama palankesnmis bankroto bylos išklimo suteikiamomis slygomis, nes dl bankroto bylos išklimo draudžiama vykdyti visas finansines prievoles, nevykdytas iki bankroto bylos išklimo, skaitant palkan, netesyb, mokesi ir kit privalomj mok mokjim, išieškoti skolas iš šios mons teismo ar ne gino tvarka, nutraukiamas netesyb ir palkan už visas mons prievoles, pavluot mokjim, skaiiavimas, negali bti nustatoma priverstin hipoteka (B 10 straipsnio 7 dalies 3 punktas) (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. spalio 16 d. nutartis civilinje byloje 3K-3-496/2013; 2014 m. birželio 27 d. nutartis civilinje byloje Nr. 3K-3-344/2014*).
20. Bendrovs vadovui nevykdant pareigos ar pavlavus pateikti teismui pareiškim dl bankroto bylos išklimo atsiranda statymu numatyta civilin atsakomyb: vadovas turi atlyginti dl to kreditori patirt žal (B 8 straipsnio 4 dalis) (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. birželio 26 d. nutartis civilinje byloje Nr. 3K-3-416-469/2015*).
21. Bendrovs vadovas, esant mons nemokumo faktui, privalo nedelsdamas pateikti pareiškim teismui dl bankroto bylos išklimo (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. spalio 27 d. nutartis civilinje byloje Nr. 3K-3-453/2014*). Vadovas gali vertinti, kad mon negali atsiskaityti su kreditoriais, ir anksiau, negu atsiranda pagrindas pripažinti mon nemokia pagal B 2 straipsnio 8 dalyje tvirtintus kriterijus, ir dl to kreiptis teism dl mons bankroto bylos išklimo, taiau vertinant šios teisins pareigos atsiradimo moment taikytina B 8 straipsnio 1 dalyje tvirtinta apibržtis (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. gruodžio 23 d. nutartis civilinje byloje Nr. 3K-3-567/2014; 2015 m. birželio 26 d. nutartis civilinje byloje Nr. 3K-3-416-469/2015*).
22. Taigi, sprendžiant, ar mons vadovas pažeid teisin pareig kreiptis teism dl vadovaujamos mons bankroto bylos išklimo, btina nustatyti aplinkybes, patvirtinianas statyme nurodytas slygas tokiai pareigai atsirasti, šios bylos atveju – mons nemokumo fakto atsiradim.
23. B 2 straipsnio 8 dalyje mons nemokumas apibržiamas kaip mons bsena, kai mon nevykdo sipareigojim (nemoka skol, neatlieka iš anksto apmukt darb ir kt.) ir pradelsti mons sipareigojimai (skolos, neatlikti darbai ir kt.) viršija pus jos balans rašyto turto vertis. Taigi, statyme mons nemokumas siejamas su tam tikr juridini aplinkybi visuma: 1) mon nevykdo sipareigojim (nemoka skol, neatlieka iš anksto apmukt darb ir kt.); 2) pradelsti mons sipareigojimai (skolos, neatlikti darbai ir kt.) viršija pus jos balans rašyto turto vertis. Kasacinio teismo praktikoje pažymta, kad mons nemokumas yra nustatomas išanalizavus

mons finansinius duomenis, iš kuri svarbiausi yra mons pradelsti sipareigojimai, j santykis su mons turto verte ir mons kins komercins veiklos rezultatai, atspindintys mons galimybes vykdyti sipareigojimus kreditoriams (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. spalio 27 d. nutartis civilinje byloje Nr. 3K-3-453/2014; 2014 m. gruodžio 23 d. nutartis civilinje byloje Nr. 3K-3-567/2014*).

24. Nagrinjamu atveju ieškovo mokumo/nemokumo pagal B fakto vertinimas išsiskiria tuo, jog nei bankroto byl nagrinjant teismui, nei ši byl nebuvo pateikti mons buhalterins apskaitos dokumentai, t. y. pirminiai ieškovo finansins padties bkl liudijantys šaltiniai. Vilniaus apygardos teismas 2015 m. gegužs 13 d. nutartimi iškl monei bankroto byl, remdamasis tik tuo, kad nuo 2005 met UAB „VRIC“ neteik Juridini asmen registruui finansins atskaitomybs dokument, o UAB „VRIC“ siskolinimas valstybs biudžetui sudaro 115 131,17 Eur, taiu detaliau pradelst sipareigojim bei mons turto vertis santykio neanalizavo.
25. Lietuvos Aukščiausiasis teismas yra nurods, jog aplinkyb, kada mons bsena pasiek B 2 straipsnio 8 dalyje nustatyt nemokumo kriterij, gali bti rodinjama ne vien mons finansins atskaitomybs dokumentais, bet ir kitomis rodinjimo priemonmis, pavyzdžiui, pirminiais apskaitos dokumentais, patvirtiniais kines operacijas, mons sudarytomis sutartimis ir duomenimis apie j vykdym, bei kt. (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. spalio 27 d. nutartis civilinje byloje Nr 3K-3-453/2014*). Pastebtina, kad iš ieškovo bankroto administratoriaus byl pateikto Vilniaus apskrities Valstybins mokesi inspekcijos 2010 m. kovo 26 d. patikrinimo akto Nr. (21.26)-07-77-7 matyti tik tai, kad atsakovas A. D. 2006 metais deklaravo mažesn PVM negu nurodyta pirkjams išrašytose PVM sskaitose – faktrose. Sutiktina su pirmos instancijos teismu, kad, nesant joki duomen, patvirtinani, kad mon 2006 metais nebuvo finansiškaip pajgi sumokti mokesius, vien faktas, kad buvo neteisingai pateikti duomenys ar vengta mokti mokesius, gali tik suponuoti išvad apie netinkam atsakovo funkcij vykdym, bet negali bti pagrindu išvadai, jog mon tuo metu buvo nemoki ir kad tuometiniam mons vadovui buvo kilusi B 8 straipsnio 1 dalyje numatyta pareiga kreiptis teism dl bankroto bylos išklimo.
26. Atkreiptinas dmesys ir tai, kad Vilniaus apygardos teismo 2015 m. rugpjio 19 d. nutartimi UAB „VRIC“ bankroto byloje patvirtintas tik vieno kreditoriaus - Valstybins mokesi inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finans ministerijos, kreditorinis reikalavimas, kit kreditori mon neturi, todl net nra pagrindo prielaidai, kad ieškinyje nurodytu laikotarpiu mon galjo turti pradelst sipareigojim ir kitiems kreditoriams. Kaip jau minta, mokestinis patikrinimas už 2006 metus buvo atliktas laikotarpiu nuo 2010 m. vasario 11 d. iki 2010 m. kovo 26 d. Vilniaus apskrities Valstybins mokesi inspekcijos viršininko 2010 m. spalio 27 d. sprendimu Nr. 14-19-26331 buvo patvirtintas Vilniaus apskrities Valstybins mokesi inspekcijos 2010 m. kovo 26 d. patikrinimo aktas Nr. (21.26)-07-77-7, kuriuo UAB „VRIC“ priskaiiuota 190 168 Lt pridtins vertis mokesio bei 100 075,52 Lt pridtins vertis mokesio delspinigi. Taigi mokesi administratoriaus sprendimas, kuriuo UAB „VRIC“ nustatyta mokestin prievol buvo priimtas tik 2010 metais, t. y. tuo metu, kai atsakovas jau daugiau kaip tris metus nebjo mons vadovo pareig.
27. Civiliniame procese galiojantys rungimosi ir dispozityvumo principai suteikia teis bylos šalims sprsti, kokias aplinkybes ir kokiais rodymais remdamosi jos rodins, siekdamos pagrsti byloje pareikštus reikalavimus ar atsikirtimus juos. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nuosekliai išplotoje jurisprudencijoje yra išaiškinta, kad rodinjimo tikslas – teismo sitikinimas, pagrstas byloje esani rodym tyrimu ir vertinimu, kad tam tikros aplinkybs, susijusios su gino dalyku, egzistuoja arba neegzistuoja ([CPK](#) 176 straipsnio 1 dalis). Fakt

galima pripažinti rodytu, jeigu byloje esani rodyt visumos pagrindu susiformuoja teismo sitikinimas to fakto buvimu (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. spalio 18 d. nutartis civilinje byloje Nr. 3K-3-396/2011; 2015 m. gegužs 15 d. nutartis civilinje byloje Nr. 3K-3-290-706/2015; kt.*).

28. Ieškovei nepateikus joki rodyt, kad tuo metu, kai atsakovas jo UAB „VRIC“ vadovo pareigas, mon buvo nemoki, teisj kolegija sprendžia, jog pirmos instancijos teismas padar pagrst išvad, kad nagrinjamu atveju ieškov nerod, jog 2006 metais atsakovas turjo pareig kreiptis teism dl bankroto bylos UAB „VRIC“ išklimo ir šios pareigos nevykd.

29. Nenustaius atsakovo neteist veism, t. y. pareigos kreiptis dl bankroto bylos išklimo pažeidimo, dl kit mons vadovo civilins atsakomybs slyg – kalts, žalos, priežastinio ryšio – nepasisakoma.

DI procesins bylos baigties

30. Nurodyt argument kontekste apeliacins instancijos teismas sprendžia, kad ieškovs apeliacinio skundo argumentais keisti arba naikinti pirmos instancijos teismo sprendim nra jokio teisinio pagrindo, todl ieškovs apeliacinis skundas atmetinas, o Vilniaus apygardos teismo 2016 m. kovo 14 d. sprendimas paliktinas nepakeistas.

DI bylinjimosi išlaid apeliacins instancijos teisme

31. Šalims joki duomen, patvirtinani bylinjimosi išlaidas, patirtas apeliacins instancijos teisme, nepateikus, galimai j patirtos bylinjimosi išlaidos nepriteistinos.

Lietuvos apeliacinio teismo teisj kolegija, remdamasi Civilinio proceso kodekso 326 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

n u t a r i a :

Vilniaus apygardos teismo 2016 m. kovo 14 d. sprendim palikti nepakeist.

Teisjai Goda Ambrasait Balynien

Artras Driukas

Romualda Janoviiien